

JAAP VAN DER WAL,
PIETER DERKS, KIKI SCHIPPERS
EN KASPER VAN DER LAAN
ZETTEN HET NEDERLANDSE
POLITIEKE LANDSCHAP IN
HUN EIGEN DAGLICHT

**PRINSJES
FESTIVAL**

Jaarverslag 2017
Stichting Prinsjesfestival

Stichting Prinsjesfestival

p/a Hofweg 1-H

2511 AA Den Haag

06 – 348 60 453

info@prinsjesfestival.nl

www.prinsjesfestival.nl

beleef het feest
van de democratie

inhoudsopgave

- [3] Voorwoord
- [4] Achtergrond en doelstellingen
- [4] Partners en ondersteunende instellingen
- [5] Organisatie
- [6] Focus
- [6] Kracht en risico's
- [7] Vooruitblik
- [7] Overzicht programma Prinsjesfestival 2017
- [19] Korte samenvatting Jaarrekening 2017
- [22] Toelichting op de Jaarrekening 2017

voorwoord

De snelheid en de intensiteit waarmee politieke en technologische veranderingen zich aandienen vraagt veel van de maatschappij. Vanzelfsprekendheden, tradities en gedeelde normen en waarden staan onder druk of zijn aan het veranderen. De democratie is in staat gebleken om mee te bewegen met die veranderingen en zich voortdurend aan te passen. De democratie heeft bewezen in staat te zijn om effectief te blijven functioneren in een veranderende maatschappij. Een functionerende democratie is ook de drager en hoeder van belangrijke burgerlijke vrijheden zoals het recht van vrije meningsuiting, het recht van vereniging, de persvrijheid etc. Daarom is het een feest en een voorrecht om in een democratische rechtsstaat te leven.

Met meer dan 100 vrijwilligers en vele partners dragen wij graag bij aan het besef van het belang van de democratie en de bijbehorende vrijheden en geven wij blijk van onze betrokkenheid door in de dagen rondom Prinsjesdag het feest van de democratie te vieren.

Het idee achter Prinsjesfestival wordt omarmd door een groot aantal burgers, bedrijven en instellingen, die samen met onze ruim 100 vrijwilligers Prinsjesfestival tot bloei brengen.

In de vijfde editie hebben wij samen met andere instellingen en organisaties meer activiteiten rondom Prinsjesdag onder de vlag van Prinsjesfestival gebracht. Zo werd het nog meer een feest voor iedereen. Doordat Prinsjesfestival een veelomvattend en divers programma aanbod heeft, bereikt Prinsjesfestival altijd een breed publiek. Jong en oud, politiek wel of niet betrokken, afkomstig uit Den Haag of elders uit het land. Altijd onderhoudend, altijd met inhoud en soms met een knipoog.

Wij zijn veel dank verschuldigd aan allen die het met enorme inzet deze vijfde editie (ook financieel) mogelijk maakte. We kijken terug op een prachtige eerste lustrum editie. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de zesde editie van Prinsjesfestival in volle gang.

Het centrale thema van Prinsjesfestival 2018 zal zijn:

‘Democratie: Van ons! Voor ons! Door ons?! | Over toekijken of meedoen in onze democratie’.

Het thema stelt betrokkenheid van burgers bij onze democratie centraal. Het wil mensen aanspreken op hun eigen verantwoordelijkheid voor onze democratie, mensen ook prikkelend om die te nemen. Een democratisch systeem bestaat uit regels, instituten en belanghebbenden maar uiteindelijk zijn de burgers gezamenlijk de baas en verantwoordelijk voor het functioneren. Voor vrijblijvendheid is dan ook geen plaats: ‘Vraag niet wat de democratie kan doen voor jou. Vraag wat jij kunt doen voor de democratie’.

Namens het bestuur van de Stichting Prinsjesfestival

Gert Jan Verhoog
Voorzitter

achtergrond en doelstelling

Voor veel burgers vormt de rijtoer van de koning in de Gouden Koets van paleis Noordeinde naar de Ridderzaal het hoogtepunt van Prinsjesdag. Soms lijkt men daardoor te vergeten dat deze ceremonie in het teken staat van een parlementaire traditie. Prinsjesfestival wil bijdragen aan de aandacht voor en de betekenis van Prinsjesdag. Deze dag verdient een feest, want het is een feest om in een democratische rechtsstaat te leven. Vanuit deze doelstelling belicht Prinsjesfestival diverse facetten van democratie en rechtstaat, met tal van activiteiten waarin politiek, media en cultuur elkaar ontmoeten. Zo draagt Prinsjesfestival bij aan het feestelijke karakter van dit nationale evenement in Den Haag.

Doelgroep(en)

Prinsjesfestival is voor jong en oud. De doelgroep bestaat uit mensen die Den Haag als regeringscentrum democratie willen beleven, begrijpen en meemaken in de sfeervolle dagen rondom. De uiteenlopende programmaonderdelen kennen verschillende primaire doelgroepen. Zo trekt **PrinsjesRede** bezoekers die zich interesseren voor retoriek, de politieke speech en de kunst van de voordracht - o.a. studenten Communicatie en (professionele) speechschrijvers – terwijl **PrinsjesDebat** zich primair richt op scholieren havo/vwo en studenten (v)mbo. Op de zaterdag zijn er meer feestelijke en laagdrempelige activiteiten, zoals de **PrinsjesWandeling**, **PrinsjesHatwalk** en **PrinsjesMarkt** en de oefenshow van de Bereden Brigade van de Koninklijke Marechaussee. Deze activiteiten trekken met name families en bezoekers die geïnteresseerd zijn in hoeden en mode en daarnaast ook in zijn voor een gezellige dag op en rondom het prachtige Lange Voorhout.

partners en ondersteunende instellingen

Provincie

Prinsjesfestival verbindt de stad Den Haag met Nederland.

Met het oog hierop nodigt het festival elk jaar een provincie uit te participeren in het programma. In 2017 was de provincie Drenthe 'Prinsjespartner'. Drenthe opende voor de duur van het festival een ambassade in internationaal perscentrum Nieuwspoor. Een betere ambassadeur van Drenthe had het Prinsjesfestival zich niet kunnen wensen. Met enthousiasme, humor en betrokkenheid droeg de Commissaris van de Koning, Jozias van Aartsen uit hoe zeer hij van Drenthe genoot en met hoeveel plezier hij weer even terug was in Den Haag, de stad waar hij vele jaren burgemeester is geweest.

Partners en vrienden

Prinsjesfestival werd financieel mogelijk gemaakt door Prinsjespartner Drenthe en andere partners, waaronder Stichting Boschuyzen, Fonds 1818, Diligentia, de Gemeente Den Haag, de Eerste Kamer der Staten Generaal, ProDemos en Rabobank Nederland. Daarnaast hebben vele (natuur) vrienden een bijdrage aan de organisatie geleverd.

Samenwerking in de stad

Heel wat Haagse instellingen ondersteunden het festival eveneens, waaronder de theaters Diligentia PePijn, Filmhuis Den Haag, Gemeentemuseum - Escher in het Paleis, Grote of Sint-Jacobskerk, Haagsch College, Haagsche Kluis, Hoge Raad der Nederlanden, Kloosterkerk, Koninklijke Schouwburg, Stichting Marketing Den Haag, Stichting Marketing Haagse Binnenstad, Mauritshuis, Montesquieu Instituut, Nationale Toneel, Nederlands Instituut voor Meerpartijendemocratie, Internationaal perscentrum Nieuwspoor, Pathé Buitenhof, stichting Pers & Prent, Bodega De Posthoorn, Pulchri Studio, Theater aan het Spui, Haagse veilinghuis Venduehuis der Notarissen, Sociëteit De Witte, VNO-NCW en het Zuiderstrandtheater.

Voor het **PrinsjesDiner** werkte Prinsjesfestival samen met verschillende Haagse restaurants (Cotton Tree City, Nieuwspoor, Schlemmer, La Liguria).

In deze restaurants werd het zogenoemde **PrinsjesMenu** geserveerd, samengesteld door Jeroen en Marleen Brouwer. Zij zijn bekend en beroemd van het met een Michelinster bekroonde restaurant De Loohoeve te Schoonloo.

Mediapartners

Mediapartners van Prinsjesfestival zijn: Elsevier, Den Haag Centraal, NRC Handelsblad en dagblad Trouw.

organisatie

Vrijwilligers

Prinsjesfestival is een initiatief van de gelijknamige stichting, die een ANBI-status heeft. De stichting staat voor ruim 100 (veelal professionele) vrijwilligers, overheden en bedrijven, die zich betrokken voelen bij de democratie en rechtsstaat. Door (om niet) mee te werken aan Prinsjesfestival willen zij hun steentje bijdragen aan de verankering van het besef van de waarde daarvan.

Werkwijze

De diverse activiteiten worden georganiseerd door commissies onder leiding van een voorzitter. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de voorzitters en het bestuur van de stichting, waarbij zowel het concept als de uitvoering van de organisatie goed worden gevolgd. Voor de algemene ondersteuning en coördinatie van het festival wordt gebruik gemaakt van een betaalde kracht. Diverse facilitaire en ondersteunende diensten zijn uitbesteed aan derden.

Bestuur Stichting

Gert Jan Verhoog (voorzitter), Piet De Meijer (penningmeester), Hanneke Feije (bestuurslid) en Marco Bijl (secretaris) vormden in 2017 met elkaar het bestuur van stichting Prinsjesfestival.

Comité van aanbeveling

Het comité van aanbeveling van Prinsjesfestival staat onder voorzitterschap van Gerdi Verbeet, voorzitter; oud-voorzitter Tweede Kamer, Theo Bovens (Gouverneur

Onderwijspartners

Prinsjesfestival zoekt de samenwerking met het onderwijs op. De onderwijspartners 2017 waren de Haagse Hogeschool, Hotelschool The Hague, InHolland, ROC Mondriaan, Stichting Lucas Onderwijs, Stichting VO (Voortgezet Onderwijs) Haaglanden, Universiteit Leiden Faculteit Governance and Global Affairs.

in de provincie Limburg), Harry van den Brink (commandant Koninklijke Marechaussee; Gouverneur der Residentie), Wieneke Buurman (voorzitter Logeion), Jaap Jelle Feenstra (voorzitter BVPA), Sywert van Lienden (voorzitter G500), Han Polman (Commissaris van de Koning in de provincie Zeeland), Paul van Vliet, Jouke de Vries (decaan Campus Fryslân Rijksuniversiteit Groningen), Joost Vullings (voorzitter Parlementaire Persvereniging), Wim Willems (Haags hoogleraar).

Curatorium

Het curatorium, dat een adviserende rol heeft en toezicht houdt op de financiën, bestond in 2017 uit Ivan Baas (advocaat), Joop Pot (lid Raad van bestuur Kansspelautoriteit) en Kars Veling (oud-directeur van ProDemos).

Programmaraad

Het bestuur wordt eveneens bijgestaan door een Programmaraad, waarin zitting hebben: Gert Jan Verhoog (vz), Saskia Bruines (wet-houder gemeente Den Haag), Marco Bijl (secretaris), Leonard Geluk (bestuursvoorzitter Haagse Hogeschool), Eddy Habben Jansen (directeur ProDemos), Eric Janssen (directeur Nieuwspoort), Thijs van Leeuwen (Koninklijke, militaire ceremonie), Simone Roos (DG00 BZK), Liesbeth Weijs (directeur Montesquieu Instituut), Marcel Westerdiep (Gemeentemuseum | Escher in het Paleis).

Educatie en Cultuur

Prinsjesfestival heeft de ambitie om zich verder te ontwikkelen langs de lijnen educatie en cultuur. In 2017 is samengewerkt met verschillende (Haagse) onderwijsinstellingen, waaronder Lucas Onderwijs, VO Haaglanden, ROC Mondriaan, De Haagse Hogeschool en hogeschool Inholland. In samenwerking met deze instellingen is deels invulling gegeven aan het festivalprogramma. Omdat dans, muziek en theaterkunst waardevolle vormen zijn om het publiek alternatieve relaties aan te laten gaan met ideeën over democratie of burgerschap, streeft Prinsjesfestival tevens naar een verrijking van het festivalprogramma langs de lijnen van Cultuur.

Gratis evenementen

Voor sommige programmaonderdelen dienen bezoekers zich vooraf in te schrijven. Voor **PrinsjesCabaret** konden entreekaarten worden besteld bij theater Diligentia. Prinsjesfestival streeft naar laagdrempeligheid en vindt het belangrijk dat een groot deel van het programma gratis of tegen een kleine vergoeding is bij te wonen.

Bereik

Vrijwel alle programmaonderdelen zijn druk bezocht. Het grote publiek wordt bereikt met de publieksevenementen **PrinsjesHatwalk**, **PrinsjesMarkt**, de Strandoefening voor het Kurhaus, het ere defilé en een behendigheidsshow van het Cavalerie Ere Escorte op het Lange Voorhout met meerdere fenomale muzikale omlijstingen met militaire marsmuziek. Noemenswaardig is ook de opkomst voor **PrinsjesLezing** (in samenwerking met het Montesquieu Instituut) dat een overvolle zaal had. Ook **PrinsjesBorrel** was volledig 'uitverkocht'.

Op basis van de bezoekersaantallen, positieve reacties van bezoekers en partners en media-aandacht, lijkt het niet te vroeg om te constateren dat Prinsjesfestival al na 5 jaren een traditie en een groot succes is.

Het wordt door veel mensen en instellingen omarmd en ondersteund en ook de persaan-dacht was groot. Door zorgvuldig financieel beleid is het festival er in geslaagd in de eerste jaren van haar bestaan een bescheiden reserve op te bouwen. 2017 is met een gering verlies afgesloten. Zie voor een nadere uitleg hierover de toelichting op de jaarrekening en het beleidsplan.

kracht en risico's

Vrijwilligers

De kracht van Prinsjesfestival ligt bij de mensen die het mogelijk maken: de vrijwilligers die met groot enthousiasme en soms ook een gevoel van noodzaak willen bijdragen aan de bewustwording van de waarde van het kunnen leven in een democratische rechtsstaat. Creatieve professionals die in staat zijn om de inhoud en achterliggende ideeën en waarden op een speelse wijze toegankelijk te maken. Maar ook (oud-)politici laten zich graag zien in de entourage van Prinsjesfestival. Aan de organisatie van Prinsjesfestival de schone taak alle betrokkenen aan Prinsjesfestival te binden.

Fondsenwerving

Prinsjesfestival werkt met beperkte financiële middelen. Met weinig moet er veel gepresteerd worden. Voor de financiering van de activiteiten is het festival afhankelijk van begunstigers. Fondsenwerving vraagt een structurele aanpak en er wordt gestreefd naar meerjarige verbintenissen. Prinsjesfestival hecht sterk aan een breed profiel van Prinsjesfestival om de aantrekkingskracht van het festival zo breed mogelijk te laten zijn.

vooruitblik

In 2018 is het thema:

Democratie: Van ons! Voor ons! Door ons?!
'Over toekijken of meedoen in onze democratie'.

Het thema stelt betrokkenheid van burgers bij onze democratie centraal. Het wil mensen aanspreken op hun eigen verantwoordelijkheid voor onze democratie, mensen ook prikkelen om die te nemen. Een democratisch systeem bestaat uit regels, instituten en belanghebbenden maar uiteindelijk zijn de burgers gezamenlijk de baas en verantwoordelijk voor het functioneren. Voor vrijblijvendheid is dan ook geen plaats: 'Vraag niet wat de democratie kan doen voor jou. Vraag wat jij kunt doen voor de democratie'.

In 2018 zal de provincie Gelderland onze strategisch partner zijn. Prinsjesfestival zal in grote lijnen dezelfde onderdelen kennen als in de editie 2017, waarbij het programma waar mogelijk wordt verbeterd en vernieuwd.

Op de website www.prinsjesfestival.nl zal steeds de meest recente informatie te vinden zijn.

overzicht programma prinsjesfestival 2017

2017 was de eerste lustrumeditie. Weer iets diverser dan de voorgaande edities maar met 'uitdagend weer'. Met name het lunchconcert door de Regimentsfanfare Garde Grenadiers en Jagers op het Plein bij de **opening van de Prinsjesambassade** was een koude en natte bedoening. De muzikanten lieten zich niet kennen maar het was bar en boos.

Het totaal beeld van het Prinsjesfestival is niet veranderd. We hebben heel veel waardevolle, leuke en interessante evenementen meegemaakt en de sfeer was opperbest.

Het 'Feest van de Democratie' heeft zich in vijf jaar een plaats verworven in de tradities rond Prinsjesdag.

Officieel begon Prinsjesfestival 2017 op donderdag 14 september, maar de weken en dagen ervoor werden al de eerste evenementen gehouden. ProDemos trapte op 8 september af met de **Nacht van de Dictatuur** en een dag later met de **Dag van de Democratie**. Daarmee werd ingespeeld op de internationale Dag van de Democratie die in het leven is geroepen door de Algemene Ledenvergadering van de Verenigde Naties. Vanaf 9 september (Open Monumentendag) waren de gekandideerde foto's voor de **PrinsjesFotoprijs** te zien in de Eerste Kamer. Vanaf 11 september was er in de publieksruimte van het Atrium een overzichtstonsstelling te zien van circa 35 eerder genomineerde foto's en de winnaars van de PrinsjesFotoprijs van de afgelopen jaren. De opening werd verricht door wethouder Rabin Baldewsingh.

Het centrale thema van Prinsjesfestival 2017 was:

Tijd om elkaar te vinden

Pacificatie 1917 – 2017 | Zo komen we verder met elkaar.

Diverse onderdelen van het festival speelden op dit thema in.

Woensdag 13 september

De avond voor de officiële opening vond voor de tweede keer **PrinsjesPubquiz** plaats. Bij de PubQuiz traden 22 teams van journalisten, communicatiemensen, ambtenaren en studenten in het verbale strijdperk, onder leiding van Michiel Breedveld als presentator. Welk team weet het meest van de geschiedenis van democratie, Binnenhof en Nieuwspoort? Het parlementair team onderleiding van het Tweede Kamerlid Bente Becker ging strijken met de eer.

Donderdag 14 september

Opening Drenthse Ambassade: de provincie Drenthe had het internationale pers- en debatcentrum Nieuwspoord gekozen als tijdelijke ambassade. De opening werd bijgewoond door ondernemers, bestuurders en ambtenaren uit Drenthe, die in grote getale waren meegekomen om hun steun te betuigen aan Drenthe in Den Haag. De Regimentsfanfare Garde Grenadiers en Jagers gaf een mini concert in de stromende regen op de trappen van de Drentse Ambassade. De dichter Levi Weemoedt (geboren in Vlaardingen maar ondertussen een inwoner van Drenthe) trad op tijdens de opening van de ambassade en bij de opening van het Prinjesfestival later die dag. Jaap Smit, commissaris van de koning in Zuid-Holland en de loco burgemeester van Den Haag Rabin Baldewsingh droegen dit stukje Haagse grond donderdagmiddag tijdelijk over aan hun Drenthse collega's. Pathé Buitenhof was het toneel van de **officiële opening van Prinsjesfestival 2017** met inleidingen van de Voorzitter van de Stichting Prinjesfestival, Gert-Jan Verhoog en Jozias van Aartsen. De laatste verrichte een symbolische openingshandeling door de vlag van Drenthe te hissen. De opening werd muzikaal omlijst door het koperensemble van het Fanfarekorps Nationale Reserve van de Koninklijke Landmacht en Lavalu van het Pauperparadijs. Het was ook de start van de digitale overzichts-expositie Inktspotprijs.

Op donderdag vond ook **PrinsjesDiner** plaats. Prinsjeskoks Jeroen en Marleen Brouwer van restaurant De Loohoeve te Schoonloo hadden met Drentse ingrediënten een Drents menu samengesteld.

Tijdens PrinjesDiner wordt elk jaar de **PrinsjesPrijs** uitgereikt aan een politicus die in optreden of handelen van bijzondere betekenis is of is geweest voor het gezag van het parlement en voor de vitaliteit van de parlementaire democratie van Nederland.

Winnaars waren de oud-Tweede Kamerleden Angeliën Eijnsink, Sharon Gesthuizen en Helma Neppérus. De juryvoorzitter Frans Weisglas was verantwoordelijk voor de prijsuitreiking.

Eerder ging de prijs naar de voormalig voorzitter en de voormalig griffier van de Tweede Kamer, respectievelijk Gerdi Verbeet en Jacqueline Biesheuvel (2013); de financieel woordvoerders van de 'constructieve oppositie': Wouter Koolmees, Carola Schouten en Elbert Dijkgraaf (2014); senator Roel Kuiper (2015) en Tweede Kamerlid Pieter Omtzigt (2016).

Vrijdag 15 september

In de historische plenaire zaal van de Eerste Kamer werd door Commissaris van de Koning bij **Democratie in Woord en Beeld** de **PrinsjesBoekenprijs** uitgereikt voor het beste politieke boek met als winnaar Tom van der Meer met: 'Niet de kiezer is gek'. De **PrinsjesFotoprijs** voor de beste politieke foto werd door de voorzitter van de Eerste Kamer Ankie Broekers-Knol uitgereikt aan David van Dam. Beide prijswinnaars ontvingen een oorkonde en geldbedrag van euro 2.500,00.

De **Montesquieu Prinsjeslezing** in sociëteit De Witte draaide dit jaar om de vraag hoe verschillende bevolkingsgroepen zich onder een gemene deler kunnen identificeren in Nederland en in de EU. De aanleiding is de polarisatie in de politiek van de 21e eeuw. Hiermee sluit de lezing aan op het thema van Prinsjesfestival 'Tijd om elkaar te vinden | Polarisation en pacification 1917 – 2017.'

Caroline de Gruyter, Europa deskundige en correspondent bij de NRC en hoogleraar Europese studies Paul Scheffer gaven hun visie op dit onderwerp tijdens de Montesquieu Prinsjeslezing, georganiseerd in samenwerking met de Stichting Europalezing en het Montesquieu Instituut. De discussie werd geleid door Caspar van den Berg.

De **PrinsjesRede** in de Kloosterkerk was wederom van een hoog niveau. Prinsjes-Rede is een speechwedstrijd met ieder jaar een thema op het gebied van politiek en maatschappij. Johan Kroes kwam als beste voor de dag en was de winnaar van 2017.

Zaterdag 16 september

Tijdens het **Prinsjesfestival** opende de Hoge Raad op 16 september zijn deuren voor publiek. Geïnteresseerden waren welkom om een kijkje te nemen in het publieke deel van het gebouw. Bezoekers kregen een inkijkje in het werk van de Hoge Raad en een korte lezing van een van de raadsheren.

In een volle raadzaal van het nieuwe gebouw van de Hoge Raad werd 's ochtends tijdens **PrinsjesForum** gesproken over de Staat van de Rechtsstaat. De discussie werd ingeleid door kopstukken uit de wereld van wetgeving en rechtspraak: Ben Vermeulen, staatsraad in de Raad van State, Ankie Broekers-Knol, voorzitter Eerste Kamer en Jos Silvis procureur-generaal president Hoge Raad.

Het Lange Voorhout stond bol van de activiteiten. Tientallen kraamhouders brachten hun handgemaakte hoeden, prachtige tassen, mode, juwelen en lekker eten aan de man op de PrinsjesMarkt. **PrinsjesMarkt** werd feestelijk geopend door Henriëtte van Aartsen-Warsen.

De oefenshow **Bereden Brigade Koninklijke Marechaussee** met paarden, met muzikale medewerking van **Trompetterkorps Koninklijke Marechaussee** droeg met een prachtig optreden wederom bij aan het feestelijke karakter van de dag.

Drenthe presenteerde zichzelf op de markt vanuit het **Drenthe paviljoen**. Drentse streekproducten en het Beleefplein maakte een kennismaking met al het moois dat Drenthe te bieden heeft mogelijk. Een ouderwetse slaapkooi met een korte film over het Gevangenismuseum in Veenhuizen en de Koloniën van Weldadigheid, een wandeling

door dierenpark Wildlands Adventure Zoo met behulp van een virtual reality-bril en een lopende Hunebed van Geopark de Hondsrug waren aanwezig.

Een grote groep Drentse wielrenners liet zien dat Drenthe dichterbij is dan je denkt. Onder het motto **'Drenthe op fietsafstand van Den Haag'** eindigde hun fietstocht vanuit de mooiste fietsprovincie van Nederland tijdens PrinsjesMarkt op het Lange Voorhout, welkom geheten door de Commissaris van de Koning.

Later op de dag vond **PrinsjesHatwalk** plaats. Op een catwalk voor Escher in Het Paleis werden prachtige en veelzijdige dames- en herenhoeden geshowd, waaronder uiteraard enkele van de meest opvallende hoeden van Prinsjesdag 2017. Belangrijk onderdeel van PrinsjesHatwalk is de jaarlijkse hoedenontwerpwedstrijd. De Ontwerpprijs voor studenten werd gewonnen door Eveline Dael, de prijs voor aanstormend talent ging naar Amber van Thull en de winnaar van de PoliticiHatwalk was voor Ingrid de Caluwé met een creatie van Emmy Jaarsma. Op de hatwalk liepen ook Fleur Agema, Vera Bergkamp, Carla Dik-Faber, Fatma Koser Kaya, Ockje Tellegen en Els Plasterk-Beumer, echtgenote van minister Ronald Plasterk van BZK.

PrinsjesWandeling, een samenwerking met Prodemos, was wederom populair en een welkome aanvulling op het zaterdagprogramma.

Zondag 17 september

De zondag voor Prinsjesdag wordt traditioneel de generale repetitie gehouden voor het **Koninklijk Staldepartement en de bereden eenheden van Cavalerie, Koninklijke Marechaussee en de Nationale Politie**.

DE INLEIDING VOOR DE OFFICIELE OPENING
WORDT GEHOUDEN DOOR DE VOORZITTER VAN
STICHTING PRINSJESFESTIVAL GERTJAN VERHOOG

OPENING PRINSJESFESTIVAL

OPENING AMBASSADE DRENTHE

DE REGIMENTSFANFARE GARDE GRENADIERS EN JAGERS
TIJDENS DE OPENING VAN DE DRENTSE AMBASSADE IN HET
INTERNATIONALE PERS- EN DEBATCENTRUM NIEUWSPOORT

PRINSJESDEBAT

SCHOLIEREN MET ELKAAR IN DEBAT OVER ACTUELE
MAATSCHAPPELIJKE VRAAGSTUKKEN DIE OOK IN DE TROONREDE
OF DE MILJOENENNOTA KUNNEN VOORKOMEN

PRIJSUITREIKING DOOR DE COMMISSARIS VAN DE KONING
BIJ DEMOCRATIE IN WOORD EN BEELD IN DE PLENAIRE ZAAL
VAN DE EERSTE KAMER

PRINSJESBOEKENPRIJS

PRINSJESFOTOPRIJS

DE PRIJS VOOR DE BESTE POLITIEKE FOTO WORDT UITGEREIKT
DOOR DE VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMERANKIE BROEKERS-KNOL

Het defilé en behendigheidswedstrijd van het **Cavalerie Ere-Escorte** vond ook op deze zondag plaats. Het Cavalerie Ere-Escorte begeleidde op Prinsjesdag dit jaar voor de 46ste maal het staatshoofd naar de Ridderzaal.

De militaire ceremonie, waaraan het voltallige Cavalerie Ere-Escorte van 60 ruiters deelneemt, werd muzikaal opgevolgd op het Lange Voorhout door het **Traditioneel Tamboerkorps Garde Grenadiers**, **Traditioneel Jachthoornkorps Garde jagers** en **Historisch Tamboerkorps Koninklijke Marechaussee**.

In de middag kwamen vele mensen af op **PrinsjesFilm** 'the Good Postman' in Pathé Buitenhof. Het decor is een minuscuul dorpje in verval op de grens van Bulgarije en Turkije. De inwoners zien dagelijks Syrische vluchtelingen langs komen. Dat brengt de postbode op een idee: kunnen de nieuwkomers niet in het dorp blijven en zo helpen de kwijnende gemeenschap nieuw leven in te blazen? Hij besluit zichzelf verkiesbaar te stellen als burgemeester en maakt dat idee inzet van zijn campagne. Zijn tegenstander wil de nieuwkomers weren en juist terug naar het communisme. Komen de tegenpolen er samen uit?

Deze tragikomische documentaire was een van de publieksfavorieten op IDFA en het Movies That Matter-festival. Na afloop van Prinsjesfilm is er een debat: compromissen sluiten over gevoelige thema's, hoe doe je dat? De speciale gast Sven Koopmans liet zijn licht schijnen over die vraag. Koopmans is oud-diplomaat en was onder meer betrokken bij vredesonderhandelingen in Darfur, Kosovo, Mali en Syrië.

Een onderdeel van de voorstelling was een mini workshop onderhandelen die werd verzorgd door de andere spreker Wolfgang Steinel.

Zondagmiddag vond eveneens de eerste (van de drie uitverkochte) voorstellingen van **PrinsjesCabaret** plaats.

Tijdens PrinsjesCabaret zetten Jan Jaap van der Wal, Pieter Derks, Kiki Schippers en

Kasper van der Laan het Nederlandse politieke landschap in hun eigen daglicht. Vilein, om van te huilen... Maar van het lachen, dat dan weer wel.

Maandag 18 september

Op maandag vond de **traditionele strandoefening van het Cavalerie Ere Escorte, de Bereden Brigade van de marechaussee** en **de Fanfare Bereden Wapens** plaats. Op het strand voor het Kurhaus (het strand van 'Soldaat van Oranje') worden de paarden zo realistisch mogelijk geoefend op hun bijdrage aan Prinsjesdag.

Tijdens **PrinsjesLab** draaide het debat om het antwoord van journalistiek en voorlichting op factfree politics. Tijdens de bijeenkomst gingen politici, voorlichters en journalisten met elkaar in debat over de duivelse dilemma's van deze tijd: factfree politics, fake news, de bubble van het Binnenhof, campaigning, spindoctoring en de rol van de traditionele journalistiek en voorlichting daarbij. PrinsjesLab komt tot stand in samenwerking met Logeion, beroepsvereniging voor communicatieprofessionals.

Maandagavond de finale van **Pimp de Troonrede**, een wedstrijd van ProDemos en Prinsjesfestival waarin een ieder kan bijdragen aan de Troonrede. In Studio Dudok spreken de kandidaten hun Troonrede uit gezeten op een troon, waarna de best Troonrede wordt geselecteerd. Isabella de Munck van het Vlietland College te Leiden won de Pimp de Troonrede met haar betoog over duurzame kleding.

PrinsjesBelang, een lunchbijeenkomst met paneldiscussie waar professionals in public affairs 'speeddaten' vond plaats in de Glazen Zaal. Een illustratie van het feit dat sterke democratie ook veel informele belangbehartigers heeft waar ook een plaats voor is.

Tijdens **PrinsjesDebat** gingen scholieren met elkaar in debat over actuele maatschappelijke vraagstukken die ook in de Troonrede of de Miljoenennota kunnen voorkomen.

PRINSJESHATWALK + PRINSJESMARKT

MW. VAN AARTSEN-WARSEN
HEEFT DE FEESTELIJKE OPENING
VAN PRINSJESMARKT VERRICHT

MUZIKALE MEDEWERKING
VAN TROMPETKORPS
KONINKLIJKE MARECHAUSSEE

ACHTER DE
GOUDEN KOETS

OP DE CATWALK VOOR
ESCHER IN HET PALEIS

PRINSJESBELANG

PANELDISCUSSIE WAAR PROFESSIONALS
IN PUBLIC AFFAIRS 'SPEEDDATEN'

IN HET ATRIUM VAN
HET STADHUIS WERD
DOOR WETHOUDER
RABIN BALDEWSINGH
DE OVERZICHTSTEN-
TOONSTELLING VAN
EERDER GENOMINEERDE
FOTO'S + DE WINNAARS
VAN PRINSJESFOTOPRIJS
VAN DE AFGELOPEN
JAREN GEOPEND

FOTOEXPOSITIE

PRINSJESREDE

PRINSJESREDE IS EEN SPEECHWEDSTRIJD MET IEDER JAAR EEN THEMA OP HET GEBIED VAN POLITIEK EN MAATSCHAPPIJ

PRINSJES PUBQUIZ

WIE WEET HET MEEST VAN DE GESCHIEDENIS VAN DEMOCRATIE, BINNENHOF EN NIEUWSPOR?

Zestig vmbo-scholieren en mbo-studenten uit Den Haag en de provincie Drenthe gingen het debat aan. Zij debatteren over drie stellingen, aangedragen door Gerdi Verbeet, Rens Raemakers en Agnes Mulder. De scholieren en studenten debatteren met een opgelegde mening over de stellingen en horen kort van tevoren of zij voor of tegen de stelling zijn.

Na de drie debatrondes werd Sam Erderoy uitgeroepen tot de beste debater 2017. Het debat stond onder leiding van Roderik van Grieken, directeur van het Nederlands Debat Instituut. PrinsjesDebat wordt elk jaar georganiseerd door het Nederlands Debat Instituut, ditmaal in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken.

In samenwerking met de Hoge Raad en ProDemos vond er opnieuw **PrinsjesForum** plaats. In het gebouw van de Hoge Raad buigt een toppanel zich over de staat van de rechtsstaat. In PrinsjesForum wordt de staat van de rechtsstaat besproken aan de hand van vragen en stellingen die werden ingeleid door studenten recht van de in Holland. Ankie Broekers-Knol (voorzitter van de Eerste Kamer), Jos Silvis (procureur-generaal bij de Hoge Raad) en Ben Vermeulen (staatsraad bij de Raad van State) gaven hun visie op de pleidooien van de studenten.

Prinsjesdag 19 september

Prinsjesdag, de laatste dag van Prinsjesfestival. Deze dag gaat natuurlijk alle aandacht uit naar de Miljoenennota en het voorlezen van de Troonrede door de koning. Voor het festival startte de dag met **PrinsjesKind** in de **Koninklijke Schouwburg**.

De Koninklijke Schouwburg is op Prinsjesdag dé plek voor kinderen in de leeftijd van 3 tot 12 jaar met een programma vol theater, Prinsjesdagspelletjes, de Kindertroonrede en ga op de foto in 'de Gouden Koets', kom in je mooiste kleren en vergeet je hoed niet!

De foyer van de Koninklijke Schouwburg werd, in samenwerking met ProDemos, omgetoverd tot het Kinderrijk waar kinderen vanaf 9.30 uur spelletjes kunnen spelen. In het knusse zoldertheater was gedurende de ochtend drie keer de voorstelling Zelluf (3+) te zien van Garage TDI. In de grote zaal werd de **Kindertroonrede** gepresenteerd. Dit jaar dachten de leerlingen van zes basisscholen uit Den Haag en omliggende steden na over 'wat zij zouden veranderen of wensen voor Nederland als zij het voor het zeggen zouden hebben'.

De Koninklijke Schouwburg verzorgde ook een live stream van de echte troonrede op een groot scherm.

In de Grote Kerk vond de **Prinsjesdagviering 2017** plaats met als thema: Vertrouwen tussen hoop en vrees.

In alle religieuze en levensbeschouwelijke tradities zijn er aanwijzingen, verhalen, geboden en liederen, die ons eraan herinneren dat wij mensen allemaal te gast zijn in de wereld. Tegen de menselijke neiging om vreemden als bedreigend te zien wordt in de overleveringen voortdurend gewaarschuwd; er zijn warme pleidooien om anderen te behandelen zoals jezelf behandeld zou willen worden. Die religieuze en levensbeschouwelijke rijkdom kan ons ook nu helpen om een koel hoofd en een warm hart te houden. De Prinsjesdagviering van 2017 bracht déze rijkdom onder de aandacht.

De Prinjesdagviering maakt geen deel uit van het Prinjesfestival maar illustreert hoe het Prinjesfestival en andere maatschappelijk betrokken organisaties elkaar versterken.

Traditiegetrouw zijn de laatste evenementen van Prinjesfestival **PrinjesBorrel** en de laatste voorstelling van **PrinjesCabaret**. De borrel die concurreert met de Prinjesdagborrel van VNO-NCW werd door een gemengd gezelschap van jonge professionals uit de overheid, bedrijfsleven en wetenschap bezocht.

Zij troffen elkaar in het Theater aan het Spui om na te praten over de Troonrede en de Miljoenennota en hun netwerk uit te breiden. De eigen Gouden Koets van het festival was aanwezig bij PrinjesBorrel. Vele mensen hebben zich laten fotograferen achter de reusachtige ansichtkaart waarop de koets stond afgebeeld.

's Avonds kon wie nog een kaartje had weten te bemachtigen naar de laatste voorstelling van **PrinjesCabaret**. Op onnavolgbare wijze recenseerden zij de hoofdrolspelers van Prinjesdag. En hoe pijnlijk die beschouwingen soms ook zijn, iedereen weet: het wordt pas echt pijnlijk als je niet op de hak wordt genomen. Dan tel je namelijk niet meer mee!

In het Zuiderstrandtheater gaf het Residentieorkest het **PrinjesdagConcert**. Het concert bouwde voort op de enorme klik tussen top-pianist Boris Giltburg, het Residentie Orkest en het publiek, die tot gevolg had dat Boris artist in residence is geworden. Boris speelde een van de bekendste pianoconcerten: het tweede van Rachmaninov. Voor de unieke jaarlijkse viering van Prinjesdag gecombineerd met Stravinsky's klassieker Petroejska en een openingswerk voor koperblazers dat Oscar van Hemel in 1954 schreef voor de Staten-Generaal.

Op PrinjesDag vind ook de **overdracht** plaats van het Provinciale strategisch partnerschap. De Commissaris van de Koning in Drenthe droeg het stokje over aan de Commissaris van de Koning in Gelderland Clemens Cornielje.

inhoudsopgave jaarrekening

- [20] Balans per 31 december 2017
- [21] Staat van baten en lasten over 2017
- [22] Algemene Toelichting
- [24] Toelichting op de balans
- [25] Toelichting op de staat van baten en lasten
- [25] Toelichting op de uitvoeringskosten
- [26] Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

balans per 31 december 2017

	<u>31-12-2017</u>		<u>31-12-2016</u>	
	euro	euro	euro	euro
PASSIVA				
Eigen vermogen				
– Vrij besteedbaar vermogen	<u>60.336</u>		<u>68.936</u>	
		60.336		68.936
Kortlopende schulden				
– Crediteuren	587		1.736	
– Overige schulden overlopende passiva	<u>5.480</u>		<u>2.250</u>	
		6.067		3.986
Totaal		<u><u>66.403</u></u>		<u><u>72.922</u></u>

BATEN

Baten:

- van bedrijven
- van subsidies van overheden
- van andere organisaties zonder winststreven

Som van de geworven baten

Overige baten

Som van de baten

LASTEN

Besteed aan doelstelling

- Directe projectkosten

- Afschrijvingen

- Algemene kosten

- Bijzondere lasten

Som van de lasten

Saldo voor financiële baten en lasten

Saldo financiële baten en lasten

Saldo van baten en lastenBESTEMMING SALDO VAN
BATEN EN LASTEN**Onttrekking aan:**

- Vrij besteedbaar vermogen

werkelijk 2017	begroting 2017	werkelijk 2016
euro	euro	euro
26.321	75.000	77.364
68.975	75.000	29.000
5.000	0	0
100.296	150.000	106.364
5.000	0	0
105.296	150.000	106.364
113.584	150.000	91.420
170	0	170
0	0	2.286
0	0	15.000
113.754	150.000	108.876
- / - 8.458	0	- / - 2.512
- / - 142	0	- / - 195
- / - 8.600	0	- / - 2.707
- / - 8.600	0	- / - 2.707

algemene toelichting

Stichting Prinsjesfestival is gevestigd op Hofweg 1-H, 2511 AA Den Haag. De stichting is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 58053174.

Doelstelling en activiteiten

De doelstellingen van de stichting zijn:

De aandacht voor de betekenis van Prinsjesdag te versterken, het bijdragen aan het feestelijk karakter van dit nationale evenement in Den Haag en gelegenheid bieden aan het leggen en versterken van werkzame verbindingen voor welvaart en welzijn van ons land.

Het organiseren van een jaarlijks terugkerend festival met aandacht voor (het functioneren van) de democratie, mede met behulp van verschillende culturele disciplines zoals theater, muziek, dans en beeldende kunsten.

Het bij het festival betrekken van personen en organisaties die politiek georganiseerd zijn en al dan niet in relatie staan tot het politiek publicitaire complex en het openbaar bestuur, met activiteiten voor verschillende bevolkingsgroepen, los van nationaliteit, geaardheid of sociale achtergrond en personen en organisaties.

ANBI

De Stichting Prinsjesfestival is per 31 mei 2013 door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaand jaar.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de Stichting Prinsjesfestival zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende instellingen" die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De Jaarrekening is opgesteld in euro's. De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen.

De activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde of verkrijgingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarden, vermindert met lineaire afschrijvingen welke zijn berekend op basis van de economische levensduur.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is zodanig gepresenteerd dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte is vastgelegd. Indien aan een deel van het eigen vermogen een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan, is dit deel verantwoord als vastgelegd vermogen. Alle vermogensmutaties worden in de staat van baten en lasten verantwoord. Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden eveneens in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdende met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondeslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden afzonderlijk in de (toelichting op de) staat van baten en lasten verwerkt onder vermelding van de aard van de bestemming; indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden gereserveerd in de desbetreffende bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en). Een onttrekking aan bestemmingsreserve respectievelijk -fonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien aan bestemmingsreserve(s) respectievelijk bestemmingsfonds(en) worden gedoteerd dan wel daaruit wordt geput wordt deze mutatie op de volgende wijze verwerkt: het saldo van de staat van baten en lasten wordt bepaald inclusief het overschot of tekort dat is ontstaan uit hoofde van de baten en lasten met een bijzondere bestemming. Onder de staat van baten en lasten wordt vervolgens een specificatie opgenomen van de verwerking van dit saldo in de onderscheiden posten van het eigen vermogen.

Baten en lasten

Baten uit fondsenwerving, aandelen in acties van derden en de overige baten worden toegerekend aan het boekjaar waarin zij zijn gerealiseerd. De in het boekjaar ten behoeve van de doelstelling gemaakte kosten en bestedingen zijn bepaald op basis van historische uitgaafprijzen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Overige bedrijfsmiddelen

Stand per 1 januari

– Bij: investeringen

– Af: afschrijvingen

Saldo per 31 december

Vorderingen en overlopende activa

– Omzetbelasting

– Vooruitbetaalde kosten

– Nog te ontvangen sponsorbijdragen/subsidies

Liquide middelen

– ABN AMRO Bank rekening-courant

31-12- 2017

31-12- 2016

euro

euro

657

827

0

0

170

- /- 170

487

657

0

5.818

495

0

1.500

10.000

1.995

15.818

48.421

56.447

48.421

56.447

Onder de liquide middelen zijn geen deposito's begrepen en staan ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

De mutatie in de posten die opgenomen zijn in het kapitaal kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vrij besteedbaar vermogen

Stand per 1 januari

– Toevoeging

– Onttrekking

Stand per 31 december

Kortlopende schulden

– Omzetbelasting

– Overlopende passiva

68.936

71.643

0

0

8.600

2.707

60.336

68.936

2.350

0

3.130

2.250

5.480

2.250

Baten uit eigen fondsenwerving

Hieronder zijn opgenomen de in het boekjaar ontvangen donaties, giften, gelden uit acties en bijzondere schenkingen.

Kosten eigen fondsenwerving

Hieronder zijn begrepen de uitgaven betreffende het boekjaar (zie bladzijde 11).

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

– Rente- en bankkosten ABN AMRO bank

2017	2016
euro	euro
142	195
142	195

toelichting op de uitvoeringskosten

KOSTEN EIGEN ORGANISATIE

– Salariskosten
– Sociale lasten
– Diversen

0	2.075
0	364
0	- /- 153
0	2.286

Waarvan ten behoeve van:

– Uitvoeringsdoelstellingen
– Eigen fondswerving

0	2.286
0	0

Totaal uitvoeringskosten

0	2.286
----------	--------------

Verdeling saldo

Het saldo van euro 8.600 is ten laste gebracht van het vrij besteedbaar vermogen.

Gemiddeld aantal fte

Gedurende het jaar 2017 waren geen fte in dienst. (2016: 0,33).

Het bestuur,
Stichting Prinsjesfestival

Aan het bestuur van Stichting Prinsjesfestival Postbus 18646 2502 EP Den Haag

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Stichting Prinsjesfestival te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Stichting Prinsjesfestival op 31 december 2017 en de staat van baten en lasten over 2017 in overeenstemming met de bepalingen opgenomen in de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende instellingen (RJ 650) en de bepalingen opgenomen in de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Den Haag.

De jaarrekening (pagina's 1 t/m 11) bestaat uit:

- [1] de balans per 31 december 2017;
- (2) de staat van baten en lasten over 2017; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Voorts hebben wij onze controle uitgevoerd conform de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag opgestelde subsidievoorwaarden, opgenomen in de Richtlijn verantwoording subsidies Den Haag. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'..

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Prinsjesfestival, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) en andere relevante regelgeving.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het Bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening en voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met in Nederland algemene aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende instellingen (RJ 650). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de stichtingsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar stichtingsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving. En het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het vaststellen of de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag opgestelde subsidievoorwaarden, opgenomen in de Richtlijn verantwoording subsidies Den Haag zijn nageleefd. Door de toepassing van dit protocol is door ons in het bijzonder onderzocht dat voor alle relevante, verantwoorde subsidiestromen de bepalingen in de vigerende Algemene Subsidieverordening van de gemeente Den Haag zijn nageleefd;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het jaarverslag en de overige gegevens.

Wij vermelden op basis van de bepalingen opgenomen in de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende instellingen (RJ 650) (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het jaarverslag en de overige gegevens):

– dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de bepalingen opgenomen in de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende instellingen is opgesteld, en de bepalingen opgenomen in de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving Fondsenwervende instellingen (RJ 650) vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;

– dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Capelle aan den IJssel, 10 april 2018
FACET Audit BV
Was getekend

M. M. Blokpoel MSc
Registeraccountant

Uitgave Stichting Prinsjesfestival [mei 2018] **Fotografie** Remco den Arend Sebastiaan de Groot
David de Haan Annelie Pronk **Vormgeving** Lily Wieskamp

COLOFON